

Warszawa, dnia 6 marca 2020 r.

KOMUNIKAT
Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki
nr 14/2020
w sprawie
poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów, o których mowa
w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych w kalkulacji taryf
dla usług przesyłania paliw gazowych
na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

1. Wprowadzenie

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa URE należy m.in. (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009¹, w tym także rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29), zwanego dalej „Kodeksem taryfowym”.

Kodeks taryfowy wszedł w życie w dniu 6 kwietnia 2017 r. i od tego dnia jest stosowany, z wyjątkiem przepisów rozdziałów VI i VIII, które są stosowane od dnia 1 października 2017 r. oraz rozdziałów II, III i IV, które są stosowane od dnia 31 maja 2019 r.

Stosownie do wymagań określonych w art. 28 ust. 1 Kodeksu taryfowego (stosowanym od dnia wejścia w życie) Prezes URE jest zobowiązany do przeprowadzenia w każdym okresie taryfowym konsultacji z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami dotyczącymi:

- a) poziomu mnożników,
- b) poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej,

w zakresie sieci przesyłowej będącej własnością Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., zwanego dalej „Operatorem”, oraz sieci będącej własnością przedsiębiorstwa System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., zwanego dalej „EuRoPol GAZ”, na której Operator pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT.

¹ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36)

Po zakończeniu konsultacji, zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE, krajowy organ regulacyjny podejmuje uzasadnioną decyzję dotyczącą aspektów, o których mowa w lit. a)–c) powyżej, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich.

Pierwsze konsultacje w powyższym zakresie zostały przeprowadzone w dniach 31 sierpnia – 31 października 2018 r. Po zakończeniu tych konsultacji, zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE, w dniu 29 marca 2019 r. Prezes URE wydał i opublikował komunikat² dotyczący aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)–c) Kodeksu taryfowego. Komunikat ten został uwzględniony w kalkulacji taryf na 2020 r., odpowiednio przez Operatora i EuRoPol GAZ.

Drugie konsultacje³ w zakresie mnożników, współczynników sezonowych, poziomów rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej zostały przeprowadzone w dniach 14 października – 14 grudnia 2019 r. i dotyczyły sieci przesyłowej Operatora oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u. W trakcie konsultacji wpłynęły opinie: organu regulacyjnego bezpośrednio połączonego państwa członkowskiego UE, Operatora, użytkownika systemu przesyłowego oraz 2 opinie organizacji branżowych.

Postanowienia niniejszego komunikatu, związanego z powyższymi konsultacjami, będą miały zastosowanie w kalkulacji taryf na 2021 r.

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego kolejne konsultacje będą przeprowadzane w każdym okresie taryfowym począwszy od daty niniejszego komunikatu. Mając na uwadze, że obecnie zarówno w przypadku taryfy Operatora jak i EuRoPol GAZ-u okres taryfowy jest tożsamy z rokiem kalendarzowym, konsultacje, o których mowa w art. 28 Kodeksu taryfowego, będą przeprowadzane każdego roku.

2. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)–c) Kodeksu taryfowego, do taryfy Operatora dla usług przesyłania paliw gazowych na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

2.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Wartości mnożników do taryfy Operatora dla standardowych produktów z zakresu zdolności na 2021 r. przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Mnożniki – taryfa Operatora.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

2.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.

Poziomy współczynników sezonowych do taryfy Operatora na 2021 r. dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

² <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/konsultacje-art-28-nc-t/7848,Konsultacje-w-zakresie-rabatow-mnozownikow-i-wspolczynnikow-sezonowych-do-taryf-na.html>

³ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/-2019/8439,Konsultacje-w-zakresie-rabatow-mnozownikow-i-wspolczynnikow-sezonowych-do-taryf-na.html>

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe – taryfa Operatora

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	0,97	0,97	0,97	1,07
Listopad	1,08	1,08	1,08	
Grudzień	1,16	1,16	1,16	
Styczeń	1,18	1,18	1,18	1,17
Luty	1,16	1,16	1,16	
Marzec	1,18	1,18	1,18	
Kwiecień	0,91	0,91	0,91	0,87
Maj	0,86	0,86	0,86	
Czerwiec	0,83	0,83	0,83	
Lipiec	0,84	0,84	0,84	0,85
Sierpień	0,87	0,87	0,87	
Wrzesień	0,84	0,84	0,84	

2.3. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E⁴ i L⁵), z uwzględnieniem punktów wejścia/wyjścia do podziemnych magazynów gazu, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T / 100$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

albo

$$Op = Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

⁴ E – gaz ziemny wysokometanowy – grupa E

⁵ L – zaazotowany gaz ziemny – grupa L, podgrupa Lw

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [MWh/dobę],
- T – liczba dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [doba].

Operator uwzględni w taryfie współczynniki korekcyjne, będące iloczynem mnożnika i współczynnika sezonowego, zaokrąglone z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.

W przypadku świadczenia usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych, do opłaty ustalonej wg powyższego wzoru stosuje się dodatkowo współczynnik 0,2 (rabat w wysokości 80%), o którym mowa w § 14 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 640, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem taryfowym”. Z tego względu do usług tych nie stosuje się rabatu *ex-ante* przewidzianego dla usług przerywanych.

2.4. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego.

Poziom rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia do systemu przesyłowego Operatora z instalacji LNG w taryfie na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. wyniesie 100 %. Należy podkreślić, że nie jest stosowana tzw. socjalizacja kosztów funkcjonowania terminalu.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. Polski rynek gazu ziemnego należy do grupy rynków średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Krajowe wydobycie gazu ziemnego w 2018 r. stanowiło ok. 20 % krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. Do 2018 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Dlatego Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Uruchomienie Terminalu LNG w Świnoujściu stworzyło warunki wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym w przypadku punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., stosowany jest rabat w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

2.5. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

W 2021 r. dla punktów połączeń międzysystemowych z krajami UE oraz z krajami trzecimi, jak również dla wewnętrznych punktów wejścia/wyjścia w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będzie stosowana metoda *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex-ante*.

W 2021 r. będzie stosowany następujący poziom rabatu *ex-ante*:

- **6%** dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE⁶ oraz z krajami trzecimi,
- **2%** dla produktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności dla gazu E i L oferowanych na wewnętrznych punktach wejścia/wyjścia⁷, z wyjątkiem punktów wyjścia do odbiorców końcowych⁸.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu

⁶ Z uwzględnieniem punktu PWP

⁷ Z uwzględnieniem PMG

⁸ Operator nie będzie oferował usług przerywanych na wewnętrznych punktach wyjścia do odbiorców końcowych, zarówno dla gazu E jak i L

zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{CAP_{\text{av.int.}}}{CAP}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$CAP_{\text{av.int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

Prawdopodobieństwo przerywania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 października 2017 r. do 31 grudnia 2019 r. Współczynnik korygujący A został przyjęty jako równy 1 dla wszystkich standardowych produktów przesyłowych dla usług realizowanych na warunkach przerywanych. Nie stwierdza się wpływu prawdopodobieństwa przerywania rzeczonych usług na ich wartość rynkową w stopniu, który uzasadniałby konieczność wprowadzenia dodatkowej korekty w postaci współczynnika A.

Moc umowna (przepustowość) udostępniana na zasadach przerywanych warunkowo ciągle została zdefiniowana w pkt 2.18 taryfy, jako określona w przydziale przepustowości (PP) moc umowna (przepustowość) w fizycznych punktach wyjścia, która może być ograniczona przez Operatora, na zasadach określonych w IRiESP⁹, w przypadku niezapewnienia paliwa gazowego w określonych fizycznych punktach wejścia.

Rabat *ex-ante* nie jest stosowany w przypadku, gdy przerywanie usługi przerywanej warunkowo ciągle wynikało z niewypełnienia przesłanki warunkującej ciągłą możliwość korzystania z mocy umownej (przepustowości). W przypadku gdy przerywanie tej usługi nie wynikało z niewypełnienia przesłanki warunkującej ciągłą możliwość korzystania z mocy umownej (przepustowości), rabat *ex-ante* będzie stosowany. W przypadku oferowania przez Operatora tego typu usługi w 2021 r. punkty, których ta usługa dotyczy zostaną wskazane w taryfie.

W przypadku usług rewersu wirtualnego, do których na podstawie § 14 rozporządzenia taryfowego jest stosowany jest współczynnik 0,2 (rabat w wysokości 80%), nie stosuje się rabatu *ex-ante*.

⁹ Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej

3. Mnożniki, współczynniki sezonowe oraz rabaty, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, do taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych EuRoPol GAZ-u

3.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.

Poziom mnożników dla produktów krótkoterminowych, został przedstawiony w Tabeli nr 5.

Tabela nr 5. Wartości mnożników dla produktów krótkoterminowych korygujące stawki opłat (ceny referencyjne) za wejście do lub wyjście z sieci EuRoPol GAZ-u na 2021 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Niniejsze mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol GAZ-u, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Mając na uwadze postanowienia art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, dla taryfy EuRoPol GAZ-u nie są ustalane współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

3.2. Zastosowanie mnożników.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op = Mn * Ss * Mu * T / 100$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],

Mn – mnożnik,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [gr/kWh/h za h lub gr/kWh/dobę za dobę],

Mu – moc umowna [kWh/h lub kWh/dobę],

T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

albo

$$Op = Mn * Ss * Mu * T$$

gdzie:

Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną) w [zł],

Mn – mnożnik,

Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/dobę za dobę],

Mu – moc umowna [MWh/dobę],

T – liczba dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [doba].

W przypadku świadczenia usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, zarówno długoterminowych, jak i krótkoterminowych, do opłaty ustalonej wg powyższego wzoru stosuje się dodatkowo współczynnik 0,2 (rabat w wysokości 80%), o którym mowa w § 14 rozporządzenia taryfowego. Z tego względu do usług tych nie stosuje się rabatu *ex-post* przewidzianego dla usług przerywanych.

3.3. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.

Dla usług przerywanych świadczonych w systemie przesyłowym będącym własnością EuRoPol GAZ-u stosowany będzie rabat *ex-post*.

Biorąc pod uwagę dane za lata poprzednie, z których wynika, iż nie wystąpiły przypadki przerwania usług świadczonych na zasadach przerywanych, rabatowanie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanych po ewentualnym fakcie przerwania usługi przesyłowej jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego rekompensata ta będzie równa trzykrotności ceny bazowej (stawki) dobowego standardowego produktu z zakresu zdolności ciągłej i będzie wypłacana za każdy dzień, w którym nastąpiło przerwanie usługi.

4. Uwagi użytkowników systemu przesyłowego, które wpłynęły w trakcie konsultacji

Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji dotyczyły:

- a) obniżenia proponowanych na 2021 r. wartości mnożników, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit.
 - a) Kodeksu taryfowego, o procent wynikający ze zmiany wartości mnożników w 2020 r. w porównaniu do 2019 r., tj. o około 2%, gdyż odbiega on od poziomu dużo bardziej rozwiniętych rynków w krajach europejskich jak np. Niemcy,
 - b) obniżania opłat za przesyłanie gazu o przychody z dodatkowych opłat za produkty krótkoterminowe,
 - c) rozdzielenia mnożników dla punktów wejścia/wyjścia wewnętrznych i punktów wejścia/wyjścia międzysystemowych z krajami UE i z krajami trzecimi oraz punktów międzysystemowych między SGT a siecią krajową i zastosowania dla tych punktów następujących proponowanych wartości:
 - Kwartał: 1,1
 - Miesiąc: 1,25
 - Doba: 1,4
 - Śróddzienne: 1,8
 - d) rozdzielenia współczynników sezonowych dla punktów wejścia/wyjścia wewnętrznych i punktów wejścia/wyjścia międzysystemowych z krajami UE i z krajami trzecimi oraz punktów międzysystemowych między SGT a siecią krajową i zastosowania dla tych punktów następujących proponowanych wartości:
 - Kwartał zimowy/letni: 1,05/0,85
 - Miesiąc zimowy/letni: 1,1/0,85
 - Doba i Śróddzienne zimowy/letni: 1,1 lub całkowitej rezygnacji z tych współczynników,

- e) wydzielenia katalogu mnożników na poziomie równym 1 dla jednostek wytwarzających energię elektryczną lub ciepło z paliw gazowych ze względu na konieczność zapewnienia niezawodności i bezpieczeństwa krajowego systemu elektroenergetycznego (jednostki regulacyjne),
- f) obniżenia poziomu rabatu w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG, o którym mowa w art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, ze 100% – stosowanego od 2016 r. i planowanego na 2021 r. – do 80%,
- g) zastosowanie dla usług przerywanych warunkowo ciągłych współczynnika *ex-ante* na poziomie 0,9 – 0,95, który odzwierciedlałby ryzyko przerwania usługi,
- h) rozdzielenia mnożników dla sieci SGT dla punktów wejścia/wyjścia wewnętrznych i punktów wejścia/wyjścia międzysystemowych z krajami UE i z krajami trzecimi oraz punktów międzysystemowych między SGT a siecią krajową i zastosowanie dla tych punktów następujących proponowanych wartości:
 - Kwartał: 1,1
 - Miesiąc: 1,2
 - Doba: 1,4
 - Śróddzienne: 1,8.

Odnosząc się do zgłoszonych uwagi, stwierdzam co następuje:

Ad. a)

Poziom mnożników proponowany na 2021 r. nie uległ zmianie w stosunku do poziomu przyjętego w taryfie nr 13 (na 2020 r.) i stanowi on zachętę dla korzystania przez użytkowników systemu przesyłowego z produktów długoterminowych, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności produktów krótkoterminowych. Wykorzystanie produktów długoterminowych daje sygnały dla efektywnego inwestowania w rozbudowę systemu przesyłowego, zaś oferta produktów krótkoterminowych pozwala uczestnikom rynku na elastyczne kształtowanie portfela dostaw poprzez możliwość bieżącej reakcji na zmieniające się uwarunkowania rynkowe. Przyjęty poziom mnożników ma również na celu odzwierciedlenie w cenach produktów krótkoterminowych ewentualnego ryzyka Operatora związanego z kosztami utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktów krótszych niż roczne. Wartości mnożników przyjęte na rok 2021 z jednej strony umożliwiają korzystanie z usług krótkoterminowych, z drugiej zaś umożliwiają prowadzenie znacznych inwestycji w systemie przesyłowym zaplanowanych w perspektywie 2022 r.

Ponadto, przygotowane przez podmiot zgłaszający uwagę do konsultacji zestawienie poziomu mnożników w przykładowych krajach europejskich wskazuje, iż kraje, które mają podobnie rozwinięte rynki jak Polska (np. Litwa, Słowacja) stosują mnożniki na podobnym do polskiego poziomie lub wyższe. Porównanie rynku polskiego do rynków bardziej rozwiniętych jest w chwili obecnej nieuzasadnione. Polska jest aktualnie na etapie realizacji działań mających na celu zapewnienie dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia w gaz ziemny, w tym rozbudowy systemu przesyłowego (Projekt Baltic Pipe, korytarz Północ-Południe, połączenie Polska – Litwa), co w efekcie zapewni infrastrukturę do rozwoju rynku gazu.

Wartości mnożników proponowane na 2021 mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń

międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi¹⁰, jak i wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E i L), dzięki czemu zostanie ograniczone ryzyko subsydiowania skróśnego pomiędzy użytkownikami systemu przesyłowego rezerwującymi przepustowość na poszczególnych punktach. Ponadto, przepisy Kodeksu taryfowego nie wymagają, aby wartości mnożników stosowane po obu stronach punktu połączenia międzysystemowego miały te same wartości.

Mając na uwadze, że w 2019 r. wystąpił ponad 60-procentowy wzrost wielkości mocy wykorzystywanej w ramach produktów krótkoterminowych w porównaniu do 2018 r. oraz zakres inwestycji związanych z systemem przesyłowym, nie wprowadzono korekt wartości mnożników.

Ad. b)

Zgodnie z postanowieniami pkt 4.1. *Metody wyznaczania cen referencyjnych nr 1/OGP w zakresie własnej sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. na okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.*, zatwierdzonej decyzją Prezesa URE nr DRG.DRG-2.745.1.2019.JDo1 z dnia 29 marca 2019 r., w kalkulacji taryfy Operatora uwzględnia się poziom mocy krótkoterminowych (oferowanych na zasadach ciągłych i przerywanych) zrealizowanych w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożony został wniosek o zatwierdzenie taryfy. Wielkość zdolności zakontraktowanych stanowiących podstawę kalkulacji cen referencyjnych dla roku taryfowego n+1 to suma planowanych zdolności zakontraktowanych w ramach standardowych produktów rocznych z zakresu zdolności ciągłej i przerywanej na rok gazowy w roku n oraz poziom zdolności zrealizowanych w ramach kwartalnych, miesięcznych i dobowych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej i przerywanej zrealizowanych w roku kalendarzowym n-1 poprzedzającym rok n, w którym składany jest wniosek taryfowy. W związku z powyższym twierdzenie, że przychody ze świadczenia usług krótkoterminowych stanowią dodatkowe przychody Operatora jest nieuzasadnione.

Poza tym należy podkreślić, że faktycznie osiągnięte przez Operatora w danym roku taryfowym przychody ze sprzedaży produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności przesyłowej są składnikiem faktycznie osiągniętego przychodu, który jest ewidencjonowany na tzw. koncie regulacyjnym¹¹ i porównywany z przychodem planowanym na ten rok. Stosownie do postanowień przepisu art. 18 ust. 1 Kodeksu taryfowego niewystarczający lub nadmierny poziom odzyskiwanych przychodów, stanowi dla danego okresu taryfowego różnicę pomiędzy wartością faktycznie uzyskanych przychodów związanych ze świadczeniem usług przesyłowych w tym okresie i planowaną wartością przychodu z usług przesyłowych uwzględnioną w kalkulacji taryfy na dany okres. Dodatnia wartość ww. różnicy oznacza nadmierne odzyskanie przychodów z usług przesyłowych dla danego roku i wpłynie na obniżenie przychodu przyjmowanego do kalkulacji taryfy w kolejnych latach, a ujemna oznacza niewystarczające odzyskanie tych przychodów i spowoduje zwiększenie przychodu przyjmowanego do kalkulacji przyszłych taryf w ramach uzgadniania konta regulacyjnego, o którym mowa w art. 20 Kodeksu taryfowego.

Ad. c) i h)

¹⁰ o których mowa w art. 2 ust. 1 Kodeksu taryfowego, tj. Białorusią i Ukrainą

¹¹ rozwiązanie wprowadzone przez Kodeks taryfowy, stosowane od 31 maja 2019 r., polegające na tym, że różnica pomiędzy przychodem planowanym i zrealizowanym dla danego roku będzie uwzględniana w kalkulacji taryf na kolejne lata

Rozdzielenie mnożników dla punktów wejścia/wyjścia wewnętrznych i punktów wejścia/wyjścia międzysystemowych z krajami UE i z krajami trzecimi oraz punktów między SGT a krajową siecią przesyłową nie jest wskazane, gdyż mogłoby skutkować ryzykiem subsydiowania skrośnego pomiędzy międzysystemowym i wewnątrzsystemowym wykorzystaniem sieci przesyłowej. Stąd proponowane zmiany nie zasługują na uwzględnienie, zarówno w przypadku sieci będącej własnością Operatora, jak i sieci należącej do EuRoPol GAZ-u. Ponadto, należy zauważyć, że wysokość mnożników nie ogranicza możliwość przesyłania ilości gazu ziemnego dostosowanych do aktualnego zapotrzebowania, gdyż nie ma obowiązku wykorzystywania zamówionej przepustowości w 100%. Z drugiej strony wysokość mnożników może wpływać na opłacalność wymiany transgranicznej w przypadku braku dostępności rocznych produktów z zakresu zdolności przesyłowej.

Ad. d)

Zastosowanie zróżnicowanego poziomu współczynników sezonowych dla punktów wejścia/wyjścia wewnętrznych i punktów wejścia/wyjścia międzysystemowych z krajami UE i z krajami trzecimi oraz punktów między SGT a krajową siecią przesyłową przyczyniłoby się do ryzyka wystąpienia subsydiowania skrośnego pomiędzy międzysystemowym i wewnątrzsystemowym wykorzystaniem sieci przesyłowej.

Biorąc pod uwagę widoczną na polskim rynku gazu sezonowość zapotrzebowania na paliwo gazowe, w celu zwiększenia optymalizacji wykorzystania systemu poprzez generowanie zachęt do korzystania z sieci przesyłowej w okresach mniejszego zapotrzebowania na przepustowość zgłaszanego przez użytkowników systemu, niezbędne jest stosowanie współczynników sezonowych.

Głównym założeniem stosowanego modelu taryfowego jest preferowanie kontraktów długoterminowych i kształtowanie stawek głównie w oparciu o zamówione, niezmiennie w ciągu roku, moce długoterminowe. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty magazynowania, przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku. Oznacza to, że Operator powinien mieć zapewniony dopływ środków finansowych równomiernie w skali całego roku.

Współczynniki sezonowe zostały obliczone zgodnie z metodologią opisaną w art. 15 Kodeksu taryfowego w oparciu o wolumeny gazu odebrane w punktach wyjścia z systemu przesyłowego gazu E i L w 2018 r. (z wyłączeniem wolumenów gazu przesłanych do punktów wyjścia do PMG). Użyte parametry zostały dobrane w taki sposób, aby iloczyn mnożnika i odpowiedniego współczynnika sezonowego dawał wartość zbliżoną do współczynników korekcyjnych wynikających z dotychczas stosowanych taryf. Średnia arytmetyczna z iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Ad. e)

Aktualnie rezerwacja przepustowości w systemie przesyłowym Operatora odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie, umowy przesyłowej, przydziału przepustowości/zdolności oraz porozumień, o których mowa w pkt. 3.8.11, 3.8.12, 3.9 lub 3.10 IRiESP, co jest zgodne z § 2

pkt 4 rozporządzenia systemowego¹², gdzie przepustowość zarezerwowana systemu gazowego to: „przepustowość systemu przesyłowego gazowego lub systemu dystrybucyjnego gazowego zarezerwowana w związku z zawartymi przez operatora systemu gazowego umowami o świadczenie usługi przesyłania paliw gazowych lub ich dystrybucji oraz umowami o przyłączenie do sieci gazowej, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych”.

Wytwórcy energii elektrycznej i ciepła nie powinni bazować na krótkoterminowych usługach przesyłania gazu mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa i niezawodności funkcjonowania krajowego systemu elektroenergetycznego. W przypadku usług krótkoterminowych nie ma bowiem gwarancji, iż przepustowość zamawiana na okres krótszy niż rok będzie dostępna w momencie, w którym wytwórca będzie składał nominacje. Ryzyko braku przepustowości wzrasta w przypadku produktów dziennych i śróddziennych, które realizowane są przez Operatora w ostatniej kolejności, a którymi głównie interesują się podmioty z branży energetycznej. Biorąc pod uwagę wysokie zapotrzebowanie na moc szczytową, podmioty te powinny opierać swoje zamówienia na usługach długoterminowych, które zagwarantują im stabilność i gwarancję dostaw paliwa gazowego.

Ad. f)

Rabat w wysokości 100% dla punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG jest obecnie uzasadniony przez wzgląd na kluczowe znaczenie dla dywersyfikacji kierunków dostaw oraz zapewnienia dostępu do globalnego rynku gazu. Ponadto, należy podkreślić, że stosowane rozwiązanie nie przewiduje tzw. socjalizacji kosztów terminalu, która jest dość powszechna w innych krajach EU.

Ponadto, przeprowadzone w URE analizy w zakresie konkurencyjności gazu sprowadzanego z różnych źródeł wskazują, że w dalszym ciągu jest uzasadnione utrzymanie rabatu na punkcie wejścia LNG na aktualnie stosowanym poziomie, tj. 100%. Ewentualną zmianę wysokości rabatu dla punktu wejścia do systemu przesyłowego z terminalu LNG będzie można rozważyć w momencie zakończenia realizacji projektów dywersyfikacyjnych.

Ad. g)

W związku z postulatami użytkowników systemu przesyłowego oraz Operatora dla usług przerywanych warunkowo ciągłych będzie stosowany rabat *ex-ante*, w przypadku gdy przerwanie tej usługi nie wynikało z niewypełnienia przesłanki warunkującej ciągłą możliwość korzystania z mocy umownej (przepustowości). Natomiast w przypadku, gdy przerwanie usługi wynikało z niewypełnienia przesłanki warunkującej ciągłą możliwość korzystania z mocy umownej (przepustowości), brak jest uzasadnienia dla udzielania rabatu¹³. Takie podejście zapewni równoprawne traktowanie wszystkich użytkowników systemu przesyłowego.

¹² rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1158, z późn. zm.)

¹³ Zbliżony pogląd przedstawił ENTSOG na stronie 89 *TAR NC Implementation Document – Second Edition September 2017*

5. Uwzględnianie aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego

Stosownie do postanowień art. 28 ust. 3 Kodeksu taryfowego Prezes URE podejmując decyzję odnośnie zagadnień wymienionych w ust. 1 tego przepisu bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Analiza powyższych kwestii została przedstawiona w dokumencie konsultacyjnym.

Ponadto należy wskazać, że w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Ustalone wartości mnożników w niniejszym komunikacie, zarówno dla taryfy Operatora jak i EuRoPol GAZ-u mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych jak i wewnętrznych systemu przesyłowego. Także średnia arytmetyczna iloczynów współczynnika sezonowego i odpowiedniego mnożnika ustalonych do taryfy Operatora, obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, również mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Poziom mnożników pozwala Operatorowi na utrzymanie odpowiedniej proporcji między produktami długoterminowymi zapewniającymi Operatorowi stabilność przychodów a przez to możliwość realizacji inwestycji rozwojowych, a produktami krótkoterminowymi, które umożliwiają użytkownikom sieci bilansowanie swoich portfeli zakupowych.

Z uwagi na fakt, iż mnożniki i współczynniki sezonowe stosowane dla produktów krótkoterminowych ustalane są w jednakowej wysokości dla wszystkich punktów wejścia i wyjścia, każdy z użytkowników sieci ponosi takie same opłaty za produkty krótkoterminowe niezależnie od dróg przesyłania gazu. Biorąc pod uwagę powyższe nie występuje wpływ zastosowania mnożników oraz współczynników sezonowych na poziom subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci ani na przepływy transgraniczne.

Dodatkowo, współczynniki sezonowe ustalane są na poziomie odzwierciedlającym rozpiętość w systemie przesyłowym uzależnione od rynkowego profilu zapotrzebowania na paliwo gazowe i nie mają one negatywnego wpływu na efektywne wykorzystywanie infrastruktury przesyłowej. W związku z faktem uwzględniania w kalkulacji taryfy mocy dla usług krótkoterminowych, ustalony poziom mnożników i współczynników sezonowych nie wpłynie na odzyskiwanie przychodu przez Operatora i EuRoPol GAZ.